

32003R0343

25.2.2003.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 50/1

UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 343/2003

od 18. veljače 2003.

o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 63., stavak 1. točku (1)(a),

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga parlamenta ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Zajednička politika azila, uključujući Zajednički europski sustav azila, sastavni je dio cilja Europske unije da postupno uspostavi područje slobode, sigurnosti i pravde otvoreno onima koji, silom prilika, legitimno traže zaštitu Zajednice.
- (2) Europsko vijeće, na svojoj posebnoj sjednici u Tampereu 15. i 16. listopada 1999., dogovorilo je da će djelovati u smjeru uspostave Zajedničkog europskog sustava azila, na temelju pune i inkluzivne primjene Ženevske konvencije o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951. kako je izmijenjena Njujorskim protokolom od 31. siječnja 1967., osiguravajući tako da se nitko ne vrati na daljnje proganjanje, tj. pridržavajući se načela nevraćanja u zemlju ili na državno područje gdje postoji ozbiljna prijetnja osobi koja se vraća (*non-refoulement*). U ovom pogledu, i bez negativnog učinka na kriterije odgovornosti utvrđene ovom Uredbom, sve države članice, poštujući načelo nevraćanja u zemlju ili na državno područje gdje postoji ozbiljna prijetnja osobi koja se vraća, smatraju se sigurnim zemljama za državljanine trećih zemalja.
- (3) Zaključci sastanka u Tampereu navode da ovaj sustav treba vrlo skoro uključivati i jasnu i upotrebljivu metodu za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil.

(4) Takva se metoda treba zasnivati na objektivnim, poštenim kriterijima kako za države članice tako i za uključene osobe. Ona bi posebno trebala osigurati brzo određivanje odgovorne države članice, kako bi se zajamčio učinkovit pristup postupcima za određivanje statusa izbjeglice i kako se ne bi kompromitirao cilj brze obrade zahtjeva za azilom.

(5) Što se tiče uvođenja u uzastopnim fazama zajedničkog europskog sustava azila koji bi na dulji rok trebao dovesti do zajedničkog postupka i jedinstvenog statusa koji bi važio u cijeloj Zajednici za one kojima je azil dopušten, u ovoj je fazi, dok se rade potrebna poboljšanja na temelju iskustava, primjereno da se potvrde načela na kojima se zasniva konvencija koju određuje država odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil podnijetih u jednoj od država članica Europskih zajednica ⁽⁴⁾, a koja je potpisana u Dublinu 15. lipnja 1990. (dalje u tekstu: Dublinska konvencija), čija je provedba potaknula proces usklađivanja politika azila.

(6) Treba sačuvati jedinstvo obitelji koliko je to uskladio s drugim ciljevima koji se nastoje postići utvrđivanjem kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za zahtjev za azil.

(7) Zajednička obrada zahtjeva za azil jedne obitelji od strane države članice omogućuje da se zajamči kako će ti zahtjevi biti temeljito razmotreni, a odluke koje se donose u vezi s njima dosljedne. Države članice trebaju moći odstupati od kriterija odgovornosti kako bi omogućile da se članovi obitelji održe zajedno gdje je to potrebno iz humanitarnih razloga.

(8) Postupno stvaranje područja bez unutrašnjih granica u kojem je zajamčena sloboda kretanja osoba u skladu s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice i stvaranje politika Zajednice u pogledu uvjeta za ulazak i boravak državljanina trećih zemalja, uključujući zajedničke napore na upravljanju vanjskim granicama, čini potrebnim postizanje ravnoteže među kriterijima odgovornosti u duhu solidarnosti.

⁽¹⁾ SL C 304 E, 30.10.2001., str. 192.

⁽²⁾ Mišljenje od 9. travnja 2002. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽³⁾ SL C 125, 27.5.2002., str. 28.

⁽⁴⁾ SL C 254, 19.8.1997., str. 1.

- (9) Primjena ove Uredbe može se olakšati a njena učinkovitost povećati bilateralnim aranžmanima među državama članicama za poboljšanje komunikacija među nadležnim odjelima, smanjenje rokova za postupke ili pojednostavljenje obrade zahtjeva za stavljanje osoba u nadležnost ili njihovo uzimanje natrag, ili uspostavljanje postupaka za izvođenje premještaja.
- (10) Trebalo bi osigurati kontinuitet između sustava za određivanje odgovorne države članice utvrđenog Dublinskom konvencijom i sustava utvrđenog ovom Uredbom. Isto tako, trebalo bi osigurati konzistentnost između ove Uredbe i Uredbe Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. prosinca 2000. o osnivanju sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dublinske konvencije ⁽¹⁾.
- (11) Rad sustava Eurodac, koji je uspostavljen uredbom (EZ) br. 2725/2000, a posebno provedba članaka 4. i 8. koje ona sadrži, trebali bi olakšati provedbu ove Uredbe.
- (12) U pogledu postupanja s osobama koje potpadaju u područje primjene ove Uredbe države članice imaju obveze u skladu s instrumentima međunarodnog prava u kojima su strane.
- (13) Mjere koje su potrebne za provedbu trebaju biti usvojene u skladu s odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. srpnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji ⁽²⁾.
- (14) Primjenu ove Uredbe treba podvrgavati ocjenjivanju u redovnim intervalima.
- (15) Ova Uredba poštuva temeljna prava i načela priznata posebno u Povelji Europske unije o temeljnim pravima ⁽³⁾. Ona posebno pokušava osigurati potpuno poštivanje prava na azil zajamčeno člankom 18.
- (16) Budući da države članice ne mogu dovoljno dobro postići cilj predložene mjere, naime utvrđivanje kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji podnosi državljanin treće zemlje u jednoj od država članica, i da se on, s obzirom na obim i učinke, stoga može bolje postići na razini Zajednice, Zajednica može usvojiti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti, kao je utvrđeno u tom članku, ova Uredba ne ide dalje od onoga što je potrebno za postizanje tog cilja.
- (17) U skladu s člankom 3. Protokola o položaju Ujedinjenog kraljevstva i Irske, koji je dodatak Ugovoru o Europskoj

zajednici i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice, Ujedinjeno kraljevstvo i Irska su pismima od 30. listopada 2001. obavijestile o svojoj želji da sudjeluju u usvajanju i primjeni ove Uredbe.

- (18) U skladu s člankom 1. i 2. Protokola o položaju Danske koji je dodatak Ugovoru o Europskoj zajednici i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice, Danska ne sudjeluje u usvajanju i primjeni ove Uredbe, i ona svojim sadržajem Dansku ne obvezuje, niti Danska podliježe njenoj primjeni.
- (19) Dublinska konvencija ostaje na snazi i nastavlja se primjenjivati između Danske i država članica koje ova Uredba obvezuje sve dok se ne sklopi sporazum koji će Danskoj dozvoljavati sudjelovanje u ovoj Uredbi,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I

PREDMET I DEFINICIJE

Članak 1.

Ova Uredba utvrđuje kriterije i mehanizme za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil kojeg podnosi državljanin treće zemlje u jednoj od država članica.

Članak 2.

Za potrebe ove Uredbe:

- (a) „državljanin treće zemlje” znači svaki onaj tko nije državljanin Unije u smislu članka 17. stavka 1. Ugovora o osnivanju Europske zajednice;
- (b) „Ženevska konvencija” znači konvencija od 28. srpnja 1951. koja se odnosi na status izbjeglica, kako je izmijenjena Njujorškim protokolom od 31. siječnja 1967.;
- (c) „zahtjev za azil” znači zahtjev koji je podnio državljanin treće zemlje a koji se može shvatiti kao molba državi članici za međunarodnu zaštitu, u skladu s Ženevskom konvencijom. Svaki zahtjev za međunarodnu zaštitu se smatra zahtjevom za azil, osim ako državljanin treće zemlje izričito ne zatraži drugu vrstu zaštite koja se može zatražiti zasebno;
- (d) „podnositelj zahtjeva” ili „tražitelj azila” znači državljanin treće zemlje koji je podnio zahtjev za azil o kojem konačna odluka nije još donesena;

⁽¹⁾ SL L 316, 15.12.2000., str. 1.

⁽²⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

⁽³⁾ SL C 364, 18.12.2000., str. 1.

- (e) „razmatranje zahtjeva za azil” znači svako razmatranje ili odluka ili presuda u vezi zahtjeva za azil od strane nadležnih vlasti u skladu s nacionalnim pravom osim postupka za određivanje odgovorne države članice u skladu s ovom Uredbom;
- (f) „povlačenje zahtjeva za azil” znači radnje kojima podnositelj zahtjeva izrijekom ili prešutno prekida postupke pokrenute podnošenjem njegovog zahtjeva za azil, u skladu s nacionalnim pravom;
- (g) „izbjeglica” znači državljani treće zemlje koji traži status definiran Ženevskom konvencijom i kojemu je dopušteno da kao takav boravi na državnom području države članice;
- (h) „maloljetna osoba bez pratnje” znači neoženjena/neudana osoba mlađa od osamnaest godina koje dođu na državno područje država članica bez pratnje odrasle osobe koja je za njih odgovorna bilo prema zakonu ili prema običajima, i to sve dok takva osoba stvarno ne preuzme brigu za njih; ovo uključuje maloljetne osobe ostavljene bez pratnje nakon što su ušle na državno područje država članica;
- (i) „članovi obitelji” znači, u onoj mjeri u kojoj je obitelj već postojala u zemlji podrijetla, sljedeće članovi obitelji podnositelja zahtjeva koji su prisutni na državnom području država članica:
- i. bračni drug tražitelja azila i njegovog ili njenog nevjenčanog partnera u stabilnoj vezi, ako zakonodavstvo ili praksa odnosne države članice tretiraju nevjenčane parove na način koji se može usporediti s vjenčanim parovima u svojim zakonima koji se odnose na strance;
 - ii. maloljetna djeca parova iz podtočke i. ili podnositelja zahtjeva, pod uvjetom da nisu vjenčana i da su zavisna te bez obzira na to jesu li rođena bračno ili vanbračno ili su posvojena kako je definirano u skladu s nacionalnim pravom;
 - iii. otac, majka ili skrbnik ako je podnositelj zahtjeva ili izbjeglica maloljetan i nije u braku;
- (j) „dokument o prebivalištu” znači svako odobrenje izdano od strane vlasti države članice kojim se državljani treće zemlje dopušta prebivanje na njenom državnom području, uključujući dokumente koji potkrepljuju odobrenje ostanka na državnom području prema aranžmanima privremene zaštite ili dok okolnosti koje sprečavaju izvršenje naloga za preseljenje ne prestanu važiti, s izuzetkom viza i odobrenja prebivanja izdanih za vrijeme razdoblja potrebnog za određivanje odgovorne države članice kako je to utvrđeno ovom uredbom ili za vrijeme razmatranja zahtjeva za azil ili zahtjeva za dobivanje dozvole prebivanja;
- (k) „viza” znači odobrenje ili odluka države članice potrebna za tranzit ili ulazak radi namjeravanog boravka u toj državi članici ili u nekoliko država članica. Priroda vize određuje se u skladu sa slijedećim definicijama:
- i. „viza za dulji boravak” znači odobrenje ili odluka države članice koja je potrebna za ulazak radi namjeravanog boravka u toj državi članici duljeg od tri mjeseca;
 - ii. „viza za kratki boravak” znači odobrenje ili odluka države članice koja je potrebna za ulazak radi namjeravanog boravka u toj državi članici ili u nekoliko država članica za vrijeme razdoblja čije ukupno trajanje nije dulje od tri mjeseca;
 - iii. „tranzitna viza” znači odobrenje ili odluka države članice za ulazak radi tranzita kroz državno područje države članice ili nekoliko država članica, s izuzetkom tranzita u zračnoj luci;
 - iv. „aerodromska tranzitna viza” znači odobrenje ili odluka kojom se dozvoljava državljani treće zemlje koji posebno podliježe ovom zahtjevu da prođe kroz tranzitnu zonu zračne luke a da pri tom nema pristupa nacionalnom državnom području odnosne države članice, za vrijeme kratkog prekida puta ili prelaska između dva dijela međunarodnog leta.

POGLAVLJE II

OPĆA NAČELA

Članak 3.

1. Države članice razmatraju zahtjev svakog državljanina treće zemlje koji bilo kojoj od njih na granici ili na njihovom državnom području podnese zahtjev za azil. Zahtjev razmatra jedna država članica na koju kriteriji utvrđeni u Poglavlju III. ukazu kao na odgovornu.

2. Iznimno od odredaba stavka 1., svaka država članica može razmotriti zahtjev za azil koji joj je podnio državljani treće zemlje, čak i ako takvo razmatranje nije njezina odgovornost prema kriterijima utvrđenim u ovoj Uredbi. U takvom slučaju ta država članica postaje odgovornom državom članicom u smislu ove Uredbe, i preuzima obaveze povezane s tom odgovornošću. Kada to bude primjereno, ona obavješćuje državu članicu koja je prethodno bila odgovorna, državu članicu koja vodi postupak za određivanje odgovorne države članice ili državu članicu od koje je zatraženo da preuzme nadležnost ili uzme natrag podnositelja zahtjeva.

3. Svaka država članica zadržava pravo da, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, pošalje tražitelja azila u treću zemlju, u skladu s odredbama Ženevske konvencije.

4. Tražitelj azila se pismeno obavješćuje na jeziku za koji se opravdano očekuje da ga on ili ona razumiju o primjeni ove Uredbe, njenim rokovima i učincima.

Članak 4.

1. Proces određivanja države članice odgovorne prema ovoj Uredbi započinje čim se zahtjev za azil po prvi put podnese državi članici.

2. Zahtjev za azil smatra se podnesenim nakon što je formular koji je podnio podnositelj zahtjeva za azil ili izvještaj koji su pripremile službe stigao do nadležnih tijela odnosne države članice. Ako se zahtjev ne preda u pisanom obliku, vrijeme koje protekne od izjave o namjeri i pripreme izvještaja treba biti što je moguće kraće.

3. Za potrebe ove Uredbe situacija maloljetne osobe koja prati tražitelja azila i zadovoljava definiciju člana obitelji iz članka 2., točke (i), neodvojiva je od situacije njegovog roditelja ili skrbnika, i predmet je za državu članicu odgovornu za razmatranje zahtjeva za azil tog roditelja ili skrbnika, čak i ako ta maloljetna osoba nije osobno tražitelj azila. Na isti način se postupuje s djecom rođenom nakon dolaska tražitelja azila na državno područje države članice, bez potrebe pokretanja novog postupka za njihovo stavljanje u nadležnost.

4. Ako je zahtjev za azil nadležnim tijelima države članice podnio podnositelj koji je na državnom području druge države članice, državu članicu koja je odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil određuje država članica na čijem je državnom području podnositelj. Tu potonju državu članicu mora država članica koja je primila zahtjev bez odlaganja obavijestiti i nju će se tada, u svrhe ove Uredbe, smatrati državom članicom kojoj je zahtjev predan.

Podnositelj zahtjeva se pismeno obavješćuje o ovom prijenosu i o datumu kada je izvršen.

5. Podnositelj zahtjeva za azil koji se nalazi u drugoj državi članici i tamo podnese zahtjev za azil nakon što je povukao svoj zahtjev za vrijeme procesa određivanja odgovorne države uzima se nazad, pod uvjetima utvrđenim u članku 20., od strane države članice u kojoj je taj zahtjev za azil podnesen, kako bi se završio proces određivanja države koja je odgovorna za razmatranje tog zahtjeva za azil.

Ova obveza prestaje važiti ako je podnositelj zahtjeva za azil u međuvremenu napustio državno područje država članica za razdoblje od najmanje tri mjeseca, ili je od neke države članice dobio dokument o prebivanju koji važi više od tri mjeseca.

POGLAVLJE III.

HIJERARHIJA KRITERIJA

Članak 5.

1. Kriteriji za određivanje odgovorne države članice primjenjuju se redoslijedom kako su navedeni u ovom poglavlju.

2. Država članica odgovorna prema ovim kriterijima određuju se na temelju situacije koja se dobila kada je tražitelj azila po prvi put podnio svoj zahtjev u državi članici.

Članak 6.

Ako je podnositelj zahtjeva za azil maloljetna osoba bez pratnje, država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva je ona u kojoj

se član njegove ili njene obitelji nalazi u skladu sa zakonom, pod uvjetom da je to u interesu maloljetne osobe.

Ako nema člana obitelji, država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva je ona u kojoj je maloljetna osoba podnijela svoj zahtjev za azil.

Članak 7.

Ako tražitelj azila ima člana obitelji, bez obzira na to da li je obitelj prije stvorena u zemlji podrijetla, kojem je dozvoljeno da boravi u nekoj državi članici kao izbjeglica, ta je država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil, pod uvjetom da odnosne osobe to žele.

Članak 8.

Ako tražitelj azila ima člana obitelji u nekoj državi članici čiji zahtjev još nije bio predmet prve odluke u pogledu njegove biti, ta je država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil, pod uvjetom da odnosne osobe to žele.

Članak 9.

1. Ako tražitelj azila posjeduje važeći dokument o prebivalištu, država članica koja je izdala vizu je odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil.

2. Ako tražitelj azila posjeduje važeću vizu, država članica koja je izdala vizu je odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil, osim ako se pri izdavanju vize nije postupalo za drugu državu članicu ili uz pismeno odobrenje druge države članice. U takvom slučaju ova potonja država članica je odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil. Ako država članica prvo konzultira središnje tijelo druge države članice, posebno zbog sigurnosti, odgovor ove potonje u okviru takve konzultacije ne smatra se pismenim odobrenjem u smislu ove odredbe.

3. Ako podnositelj zahtjeva za azil posjeduje više od jednog važećeg dokumenta o prebivalištu ili vize izdane od strane različitih država članica, odgovornost za razmatranje zahtjeva za azil preuzimaju države članice sljedećim redoslijedom:

(a) država koja je izdala dokument o prebivalištu kojim se dodjeljuje pravo s najduljim razdobljem prebivanja ili, ako su razdoblja važenja identična, država koja je izdala dokument o prebivalištu s najdaljim datumom isteka;

(b) država koja je izdala vizu s najdaljim datumom isteka ako su različite vize istoga tipa;

(c) ako su vize različite vrste, država koja je izdala vizu s najduljim razdobljem važenja, ili, ako su razdoblja važenja identična, država koja je izdala vizu s najdaljim datumom isteka.

4. Ako podnositelj zahtjeva za azil posjeduje samo jedan ili više dokumenata o prebivalištu koji su istekli prije manje od dvije godine prije toga ili jednu ili više viza koje su istekle prije manje od šest mjeseci prije toga i u stvari mu omogućile da uđe na državno područje države članice, odredbe stavaka 1., 2. i 3. ovog članka se primjenjuju za ono vrijeme za koje podnositelj zahtjeva nije napustio državna područja država članice.

Ako podnositelj zahtjeva za azil posjeduje jedan ili više dokumenata o prebivalištu koji su istekli prije više od dvije godine prije toga ili jednu ili više viza koje su istekle prije više od šest mjeseci prije toga i u stvari mu omogućile da uđe na državno područje države članice i ako on nije napustio državna područja država članica, odgovorna je država članica u kojoj je zahtjev podnesen.

5. Činjenica da su dokument o prebivalištu ili viza izdani na temelju lažnog ili krivog identiteta ili podnošenja krivotvorenih dokumenata, imitacija dokumenata ili nevažećih dokumenata ne sprječava dodjeljivanje odgovornosti državi članici koja ih je izdala. Međutim, država članica koja je izdala dokument o prebivalištu ili vizu nije odgovorna ako može dokazati da je neka prijevarena počinjena nakon što su dokument ili viza bili izdani.

Članak 10.

1. Ako se na temelju dokaza ili indicija ustanovi, kako je opisano u dvama popisima spomenutim u članku 18. točki (3), uključujući podatke koji se spominju u poglavlju III. Uredbe (EZ) br. 2725/2000, da je tražitelj azila protupropisno prešao granicu države članice bilo kopnom, morem ili zrakom, a došao je iz treće države, država članica u koju je tako ušao je odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil. Ova odgovornost prestaje 12 mjeseci od dana kada je protupropisan prelazak granice izvršen.

2. Ako se država članica ne može ili više ne može smatrati odgovornom prema stavu 1., i ako se na temelju dokaza ili indicija ustanovi, kako je opisano u dvama popisima spomenutim u članku 18. točki (3), da je tražitelj azila – koji je protupropisno ušao na državna područja država članica ili čije se okolnosti ulaska ne mogu ustanoviti – u vrijeme podnošenja zahtjeva prethodno živio za vrijeme kontinuiranog razdoblja od najmanje pet mjeseci u nekoj državi članici, ta je država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil.

Ako je podnositelj zahtjeva tijekom razdoblja od najmanje pet mjeseci živio u nekoliko država članica, ona država članica u kojoj je zadnjom stanovao je odgovorna za razmatranje zahtjeva.

Članak 11.

1. Ako državljanin treće zemlje uđe na državno područje neke države članice u kojoj on ne treba imati vizu, ta je država članica odgovorna za razmatranje njegovog ili njenog zahtjeva za azil.

2. Načelo utvrđeno u stavku 1. ne vrijedi ako državljanin treće zemlje podnese svoj zahtjev za azil u drugoj državi članici u kojoj također ne treba imati vizu za ulazak na državno područje. U ovom slučaju, ova posljednja država članica je odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil.

Članak 12.

Ako državljanin treće zemlje podnese zahtjev za azil u međunarodnom tranzitnom području zračne luke neke države članice, ta je država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva.

Članak 13.

Ako se na temelju kriterija nabrojanih u ovoj Uredbi ne može utvrditi nijedna država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil, prva država članica kojoj je zahtjev za azil bio podnesen je odgovorna za njegovo razmatranje.

Članak 14.

Ako nekoliko članova obitelji istodobno podnese zahtjeve za azil u istoj državi članici ili na dane koji su dovoljno blizu da se postupci za određivanje odgovorne države članice vode zajedno i ako bi primjena kriterija utvrđenih u ovoj uredbi dovela do njihovog razdvajanja, odgovorna država članica određuje se na temelju sljedećih odredbi:

- (a) odgovornost za razmatranje zahtjeva za azil svih članova obitelji bit će na državi članici na koju kriteriji ukazuju kao na odgovornu za preuzimanje nadležnosti za najveći broj članova obitelji;
- (b) ako to ne uspije, odgovornost će biti na državi članici na koju kriteriji ukazuju kao na odgovornu za razmatranje zahtjeva najstarijeg od njih.

POGLAVLJE IV.

HUMANITARNA KLAUZULA

Članak 15.

1. Bilo koja država članica, čak i ako nije odgovorna prema kriterijima utvrđenim ovom uredbom, može spojiti zajedno članove obitelji, kao i ostale srodnike te obitelji, iz humanitarnih razloga koji se temelje posebno na obiteljskim ili kulturnim razlozima. U ovom slučaju država članica, na zahtjev druge države članice, razmatra zahtjev za azil odnosne osobe. Osobe kojih se ovo tiče moraju dati svoj pristanak.

2. U slučajevima kada je osoba o kojoj se radi ovisna o pomoći drugih zbog trudnoće ili novorođenčeta, ozbiljne bolesti, ozbiljne invalidnosti ili poodmakle dobi, država članica normalno drži ili spaja zajedno tražitelja azila s drugim srodnikom koji se nalazi na državnom području jedne od država članica, pod uvjetom da su obiteljske veze postojale u zemlji podrijetla.

3. Ako je tražitelj azila maloljetna osoba bez pratnje koja ima srodnika ili srodnike u drugoj državi članici koji se mogu brinuti za njega ili nju, države članice po mogućnosti spajaju tu maloljetnu osobu s njegovim ili njenim srodnikom ili srodnicima, osim ako to nije u interesu odnosne maloljetne osobe.

4. Ako država članica kojoj se pristupilo na ovaj način pristane udovoljiti toj molbi, odgovornost za razmatranje zahtjeva prenosi se na nju.

5. Uvjeti i postupci za provedbu ovog članka, uključujući, gdje je to primjereno, mehanizme mirenja u svrhu rješavanja neslaganja među državama članicama u vezi potrebe da se spoje osobe koje su u pitanju, ili mjesta gdje to treba napraviti, usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 27. točke (2).

POGLAVLJE V.

UZIMANJE U NADLEŽNOST I PRIHVATANJE NAZAD

Članak 16.

1. Država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil prema ovoj Uredbi obvezna je:

- (a) preuzeti nadležnost, pod uvjetima utvrđenima u člancima 17. do 19., nad tražiteljom azila koji je podnio zahtjev u drugoj državi članici;
- (b) izvršiti razmatranje zahtjeva za azil;
- (c) natrag prihvatiti, pod uvjetima utvrđenim u članku 20., podnositelja zahtjeva čiji se zahtjev razmatra i koji je bez dozvole na državnom području druge države članice;
- (d) natrag prihvatiti, pod uvjetima utvrđenim u članku 20., podnositelja zahtjeva koji je povukao svoj zahtjev koji se nalazi u postupku razmatranja i podnio zahtjev u drugoj državi članici;
- (e) natrag prihvatiti, pod uvjetima utvrđenim u članku 20., državljanina treće zemlje čiji je zahtjev odbila a koji bez dozvole je na državnom području druge države članice.

2. Ako država članica podnositelju zahtjeva izda dokument o prebivalištu, obveze utvrđene u stavku 1. prenose se na tu državu članicu.

3. Obveze utvrđene u stavku 1. prestaju važiti ako državljanin treće zemlje napusti državno područje država članica na

najmanje tri mjeseca, osim ako državljanin treće zemlje ne posjeduje važeći dokument o prebivalištu izdan od strane odgovorne države članice.

4. Obveze navedene u stavku 1. točkama (d) i (e) će slično tome prestati važiti kada država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva stvarno usvoji i provede, nakon povlačenja ili odbijanja zahtjeva, sve ono što je potrebno prije no što državljanin treće zemlje može otići u svoju zemlju podrijetla ili drugu zemlju u koju smije otići u skladu sa zakonom.

Članak 17.

1. Ako država članica kojoj je podnesen zahtjev za azil smatra da je druga država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva, ona može, što prije, a u svakom slučaju najkasnije tri mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva u smislu članka 4. stavka 2., zatražiti od druge države članice da podnositelja zahtjeva uzme pod svoju nadležnost.

Ako se zahtjev za preuzimanje nadležnosti nad podnositeljem zahtjeva ne da u roku od tri mjeseca, za razmatranje zahtjeva za azil odgovorna je država članica u kojoj je zahtjev podnesen.

2. Država članica koja je uložila zahtjev može zahtijevati hitan odgovor u slučajevima kada je zahtjev za azil podnesen nakon što je dozvola ulaska ili ostanka odbijena, nakon uhićenja zbog nezakonitog boravka, nakon uručenja naloga za preseljenje i/ili ako se tražitelj azila drži u pritvoru.

U zahtjevu treba navesti razloge zbog kojih se traži hitan odgovor i razdoblje unutar kojeg se odgovor očekuje. To razdoblje mora biti najmanje tjedan dana.

3. U oba se slučaja zahtjev da druga država članica preuzme nadležnost mora podnijeti na standardnom formularu i moraju se navesti dokazi ili indicije kako je opisano u dvama popisima spomenutim u članku 18. stavka 3. i/ili odgovarajući elementi iz izjave tražitelja azila, čime će se vlastima države članice kojoj se zahtjev ulaže omogućiti provjera da li je ona odgovorna na temelju kriterija utvrđenih u ovoj Uredbi.

Pravila za pripremu i postupci prijenosa zahtjeva usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 27. stavka 2.

Članak 18.

1. Država članica kojoj je podnesen takav zahtjev mora obaviti potrebne provjere i donijeti odluku o zahtjevu da podnositelja zahtjeva uzme u svoju nadležnost u roku od dva mjeseca od dana primitka takvog zahtjeva.

2. U postupku za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil utvrđenog ovom uredbom moraju se koristiti elementi dokaza i indicija.

3. U skladu s postupkom iz članka 27. točke (2) treba napraviti dva popisa i periodički ih preispitivati, navodeći elemente dokaza i indicija u skladu sa slijedećim kriterijima:

(a) Dokazi:

- i. Ovo se odnosi na formalni dokaz koji određuju odgovornost prema ovoj Uredbi sve dok se drugim dokazom ne dokaže suprotno.
- ii. Države članice će odboru iz članka 27. dati modele različitih tipova upravnih dokumenata u skladu s tipologijom utvrđenom u popisu formalnih dokaza.

(b) Indicije:

- i. Ovo se odnosi na indikativne elemente koji mogu biti dovoljni sve dok se mogu pobiti, u izvjesnim slučajevima, u skladu s dokaznom vrijednosti koja im se pripisuje.
- ii. Njihova će se dokazna vrijednost u odnosu na odgovornost za razmatranje zahtjeva za azil ocjenjivati od slučaja do slučaja.

4. Zahtjev za dokazima ne smije premašivati ono što je potrebno za ispravnu primjenu ove Uredbe.

5. Ako ne postoji formalni dokaz, država članica kojoj je zahtjev upućen priznaje svoju odgovornost ako su indicije koherentne, mogu se provjeriti i dovoljno su detaljne za utvrđivanje odgovornosti.

6. Ako država koja podnosi zahtjev moli za hitan odgovor, u skladu s odredbama članka 17. stavka 2. država članica kojoj je zahtjev upućen čini sve kako bi udovoljila traženom roku. U izuzetnim slučajevima, gdje se može dokazati da je razmatranje zahtjeva za preuzimanje nadležnosti nad podnositeljem prijave posebno složeno, država članica kojoj je upućen takav zahtjev može dati svoj odgovor nakon traženog roka, ali u svakom slučaju unutar roka od mjesec dana. U takvim situacijama država članica kojoj je takav zahtjev upućen mora državi članici koja je zahtjev podnijela priopćiti svoju odluku o odgađanju odgovora u prvobitno zatraženom roku.

7. Propuštanje postupanja u razdoblju od dva mjeseca spomenutom u stavku 1. i u razdoblju od jedan mjesec spomenutog u stavku 6., smatra se ravno prihvaćanju zahtjeva, i za nužnu posljedicu ima obavezu uzimanja nadležnosti nad tom osobom, uključujući i brigu o odgovarajućim aranžmanima vezanim za dolazak.

Članak 19.

1. Ako država članica kojoj je upućen zahtjev prihvati da ona treba preuzeti nadležnost nad podnositeljem zahtjeva, država članica u kojoj je zahtjev za azil podnesen mora obavijestiti podnositelja zahtjeva o svojoj odluci da neće razmatrati zahtjev i o obvezi prebacivanja podnositelja zahtjeva u odgovornu državu članicu.

2. Odluka koja se spominje u stavku 1. mora sadržavati osnove na kojima se temelji. Ona mora sadržavati pojedinosti roka za prebacivanje i, ako je potrebno, informacije o mjestu i datumu kada se podnositelj zahtjeva treba pojaviti ako sam

putuje u odgovornu državu članicu. Na ovu odluku može postojati mogućnost žalbe ili ponovnog razmatranja. Žalba ili ponovno razmatranje ove odluke ne odgađa provedbu prebacivanja podnositelja zahtjeva osim ako od slučaja do slučaja sudovi ili nadležna tijela tako ne odluče ako nacionalno pravo to dozvoljava.

3. Prebacivanje podnositelja zahtjeva iz države članice u kojoj je zahtjev za azil podnesen u odgovornu državu članicu izvršava se u skladu s nacionalnim pravom prve države članice, nakon konzultacije uključenih država članica, što je prije praktički moguće, a najkasnije unutar šest mjeseci od prihvaćanja zahtjeva za preuzimanje nadležnosti ili odluke o žalbi ili ponovnom razmatranju ako postoji odgovodni uvjet.

Ako je potrebno, tražitelju azila država članica koja je dala zahtjev daje propusnicu u obliku koji je prihvaćen prema postupku iz članka 27. stavka 2.

Odgovorna država članica, prema potrebi, obavješćuje državu članicu koja je dala zahtjev o uspješnom dolasku tražitelja azila ili o činjenici da se on nije pojavio u zadanom roku.

4. Ako se prebacivanje ne obavi u roku od šest mjeseci, odgovorna je ona država članica kojoj je zahtjev za azil podnesen. Ovaj se rok može produljiti najviše do jedne godine ako se prebacivanje ne može obaviti radi utamničenja tražitelja azila ili do najviše osamnaest mjeseci ako je tražitelj azila potajno pobjegao.

5. Dopunska pravila o izvođenju prebacivanja mogu se usvojiti u skladu s postupkom iz članka 27. stavka 2.

Članak 20.

1. Tražitelj azila se prihvaća natrag u skladu s člankom 4. stavkom 5. i člankom 16. stavkom 1. točkama (c), (d) i (e) kako slijedi:

(a) zahtjev da se podnositelj zahtjeva uzme natrag mora sadržavati informacije koje državi članici omogućuju da provjeri da je ona odgovorna;

(b) država članica od koje se zatraži da natrag prihvati podnositelja zahtjeva mora izvršiti potrebne provjere i dati odgovor na zahtjev koji joj je upućen što prije, i to ni pod kojim okolnostima nakon razdoblja duljeg od mjesec dana od upućivanja. Ako se zahtjev zasniva na podacima dobivenim iz sustava Eurodac, ovaj rok je ograničen na dva tjedna;

(c) ako država članica kojoj je upućen zahtjev ne priopći svoju odluku u roku od mjesec dana ili dva tjedna kako je spomenuto u podstavku (b) smatrat će se sa je pristala prihvatiti natrag tražitelja azila;

(d) država članica koja se složi da natrag prihvati tražitelja azila obvezuje se ponovo pripustiti tu osobu na svoj državno područje. Prebacivanje će se izvršiti u skladu s nacionalnim pravom države članice koja je podnijela zahtjev, nakon konzultacije među uključenim državama članicama, što je prije praktično moguće, a najkasnije u roku od šest mjeseci od prihvaćanja zahtjeva da druga država članica preuzme nadležnost ili od odluke o žalbi ili ponovnom razmatranju ako postoji odgovodni uvjet;

(e) država članica koja je dala zahtjev obavijestiti će tražitelja azila o odluci da će ga odgovorna država članica natrag prihvatiti. Odluka mora sadržavati osnove na kojima se temelji. Ona mora sadržavati pojedinosti roka za prebacivanje te, ako je potrebno, informacije o mjestu i datumu kada se podnositelj zahtjeva treba pojaviti ako sam putuje u odgovornu državu članicu. Na ovu se odluku može uputiti žalba ili se može uzeti na ponovno razmatranje. Žalba ili ponovno razmatranje ove odluke ne odgađa provedbu prebacivanja podnositelja zahtjeva osim ako od slučaja do slučaja sudovi ili nadležna tijela tako ne odluče ako nacionalno pravo to dozvoljava.

Ako je potrebno, tražitelju azila će država članica koja je dala zahtjev dati propusnicu u obliku koji je prihvaćen prema postupku iz članka 27. stavka 2.

Odgovorna država članica, prema potrebi, obavješćuje državu članicu koja je dala zahtjev o uspješnom dolasku tražitelja azila ili o činjenici da se on nije pojavio u zadanom roku.

2. Ako se prebacivanje ne obavi u roku od šest mjeseci odgovornost će biti na državi članici u kojoj je zahtjev za azil podnesen. Ovaj se rok može produljiti do najviše jedne godine ako se prebacivanje ne može obaviti zbog utamničenja tražitelja azila ili do najviše osamnaest mjeseci ako je tražitelj azila potajno pobjegao.

3. Pravila za dokaze i indicije i njihovo tumačenje i za pripremu i postupke za prijenos zahtjeva usvojiti će se u skladu s postupkom iz članka 27. stavka 2.

4. Dopunska pravila o izvođenju prebacivanja mogu se donijeti u skladu s postupkom iz članka 27. stavka 2.

POGLAVLJE VI.

UPRAVNA SURADNJA

Članak 21.

1. Svaka država članica priopćava bilo kojoj drugoj državi članici koja to zatraži osobne podatke o tražitelju azila, kako to bude primjereno, relevantno i ne pretjerano za:

- (a) određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil;
- (b) razmatranje zahtjeva za azil;
- (c) provedbu bilo koje obveze koja proizlazi iz ove Uredbe.

2. Informacije iz stavka 1. smiju sadržavati samo:

- (a) osobne podatke o podnositelju zahtjeva i prema potrebi članovima njegove obitelji (puno ime i prema potrebi prijašnje ime; nadimke ili pseudonime; nacionalnost, sadašnju i prijašnju; datum i mjesto rođenja);
- (b) identifikacijske i putne dokumente (upute, važenje, datum izdavanja, ime izdavatelja, mjesto izdavanja itd.);

(c) druge informacije potrebne za utvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva, uključujući otiske prstiju obrađene u skladu s Uredbom (EZ) br. 2725/2000;

(d) prebivališta i rute kojima je putovao;

(e) dokumente o prebivalištu ili vize izdane od neke države članice;

(f) mjesto podnošenja zahtjeva;

(g) datum podnošenja bilo kojeg prijašnjeg zahtjeva za azil, datum podnošenja sadašnjeg zahtjeva, fazu do koje se stiglo u postupku i eventualno donesenu odluku.

3. Nadalje, pod uvjetom da je to potrebno za razmatranje zahtjeva za azil, odgovorna država članica može zatražiti od druge države članice da je obavijesti na kojim temeljima tražitelj azila zasniva svoj zahtjev i, prema potrebi, razloge za sve odluke koje su donesene u vezi podnositelja zahtjeva. Takva država članica može odbiti dati odgovor na zahtjev koji joj je postavljen ako je vjerojatno da bi priopćavanje takvih informacija naštetilo bitnim interesima te države članice ili zaštiti sloboda i temeljnih prava osobe ili drugih. U svakom slučaju, za priopćavanje zatraženih informacija potrebno je pismeno odobrenje podnositelja zahtjeva za azil.

4. U svakom zahtjevu za informacijama moraju biti navedeni razlozi na kojima se on zasniva i, ako je njegova svrha provjera da li postoji kriterij za koji je vjerojatno da će za nužnu posljedicu imati odgovornost države članice kojoj je zahtjev upućen, mora se navesti na kojim se dokazima on zasniva, uključujući odnosne informacije iz pouzdanih izvora o načinima i sredstvima na koji tražitelji azila ulaze na državna područja država članica, ili na kojem se specifičnom i provjerljivom dijelu izjava podnositelja zahtjeva on zasniva. Znači se da takve odnosne informacije iz pouzdanih izvora nisu same po sebi dovoljne za određivanje odgovornosti i nadležnosti neke države članice prema ovoj Uredbi, ali one mogu doprinijeti ocjeni drugih indikacija koje se odnose na pojedinačnog tražitelja azila.

5. Država članica kojoj je upućen zahtjev mora odgovoriti u roku od šest tjedana.

6. Razmjena informacija će se izvršiti na zahtjev države članice, i može se odvijati samo između tijela čiji je naziv svaka od država članica priopćila Komisiji, koja će o tome obavijestiti druge države članice.

7. Razmijenjene se informacije smiju koristiti samo u svrhe iz stavka 1. U svakoj državi članici takve se informacije smiju, ovisno o njihovom tipu i ovlaštenjima tijela koje ih prima, priopćiti samo tijelima, sudovima i sudištima kojima je povjereni:

- (a) određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil;
- (b) razmatranje zahtjeva za azil;
- (c) provedba obveza nastalih prema ovoj Uredbi.

8. Država članica koja prosljeđuje informaciju mora osigurati njenu točnost i ažurnost. Ako se dogodi da je država članica prosljeđila informaciju koja je netočna ili nije trebala biti prosljeđena, države članice-primatelji moraju o tome odmah biti obaviještene. One će takvu informaciju morati ispraviti ili ju izbrisati.

9. Tražitelj azila ima pravo na svoj zahtjev biti informiran o svim podacima koji se obrađuju u vezi s njim.

Ako ustanovi da su pri obradi tih informacija prekršene ova Uredba ili Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u pogledu obrade osobnih podataka i slobodnog kretanja takvih podataka⁽¹⁾, posebno zato jer su nepotpune ili netočne, on ima pravo zatražiti da ih se ispravi, izbriše ili blokira.

Tijelo koje vrši ispravku, brisanje ili blokiranje takvih podataka mora prema potrebi obavijestiti državu članicu koja informaciju prenosi ili prima.

10. U svakoj državi članici koje se ovo tiče vodi se evidencija prijena i primitaka razmijenjenih informacija u osobnom dosjeu odnosne osobe i/ili u registru.

11. Razmijenjene informacije se čuvaju tijekom razdoblja ne duljeg od onoga koje je potrebno za svrhe zbog kojih su razmijenjene.

12. Ako se podaci ne obrađuju automatski ili nisu sadržani u dosjeu, ili ih se ne namjerava unijeti u njega, svaka država članica mora poduzeti odgovarajuće mjere kako bi kroz učinkovite provjere osigurala poštovanja ovog članka.

Članak 22.

1. Države članice obavješćuju Komisiju o tijelima odgovornim za ispunjenje obveza koje proizlaze iz ove Uredbe i osiguravaju da ta tijela imaju potrebne izvore za izvršenje svojih zadataka, a posebno za davanje odgovora u propisanim rokovima na zahtjeve za informacijama, zahtjeve za uzimanje u nadležnost i zahtjeve za uzimanje natrag tražitelja azila.

2. Pravila o uspostavi sigurnih kanala za elektronički prijenos zahtjeva među tijelima spomenutim u stavku 1. i osiguranje da će pošiljatelji automatski primiti elektronski dokaz o prijemu moraju se utvrditi u skladu s postupkom iz članka 27. stavka 2.

Članak 23.

1. Države članice mogu međusobno, na bilateralnoj osnovi, uspostaviti upravne aranžmane u vezi praktičnih pojedinosti provedbe ove Uredbe, kako bi olakšali njenu primjenu i povećali njenu učinkovitost. Takvi aranžmani mogu se odnositi na:

(a) razmjenu službenika za vezu;

(b) pojednostavljenje postupaka i skraćenje rokova za prijenos i razmatranje zahtjeva za uzimanje u nadležnost ili uzimanje natrag tražitelja azila.

2. O aranžmanima iz stavka 1. mora se obavijestiti Komisija. Komisija će provjeriti da li aranžmani iz stavka 1. točke (b) nisu u suprotnosti s ovom Uredbom.

POGLAVLJE VII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

1. Ova Uredba zamjenjuje Konvenciju o određivanju države dogovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji su podneseni u jednoj od država članica Europskih zajednica potpisane u Dublinu 15. lipnja 1990. (Dublinska konvencija).

2. Međutim, da bi se osigurao kontinuitet dogovora za određivanje države članice dogovorne za zahtjev za azil, ako je zahtjev podnesen nakon datuma spomenutog u drugom stavku članka 29., događaji za koje je vjerojatno da će za nužnu posljedicu imati odgovornost države članice u skladu s ovom će se Uredbom uzeti u obzir, čak i ako prethode tom datumu, s izuzetkom događaja spomenutih u članku 10. stavku 2.

3. Gdje se u Uredbi (EZ) br. 2725/2000 poziva na Dublinsku konvenciju, takvo se pozivanje smatra pozivanjem na ovu Uredbu.

Članak 25.

1. Sva vremenska razdoblja propisana ovom Uredbom izračunavaju se kako slijedi:

(a) ako razdoblje izraženo u danima, tjednima ili mjesecima treba biti izračunato od trenutka u kojem se događaj ili radnja dogodila, dan tijekom koga se taj događaj ili radnja dogodila ne ubraja se u odnosno razdoblje;

(b) razdoblje izraženo u tjednima ili mjesecima završava istekom onog dana u posljednjem tjednu ili mjesecu koji pada na isti datum kao dan za vrijeme kojeg se desio događaj ili akcija od kojeg se treba računati to razdoblje. Ako u razdoblju izraženom u mjesecima dan na koji ono treba isteći ne pada u posljednjem mjesecu, to razdoblje će završiti s istekom posljednjeg dana tog mjeseca;

(c) rokovi uključuju subote, nedjelje i službene praznike u svim uključenim državama članicama.

2. Zahtjevi i odgovori se šalju na bilo koji način koji uključuje potvrdu primitka.

⁽¹⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

Članak 26.

Što se tiče Francuske Republike, ova Uredba važi samo za njezin europski državno područje.

Članak 27.

1. Komisiji pomaže odbor.
2. Prilikom pozivanja na ovaj stavak, primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ.

Razdoblje utvrđeno u članku 5. Stavku 6. Odluke 1999/468/EZ je tri mjeseca.

3. Odbor sastavlja svoj poslovnik.

Članak 28.

Najkasnije tri godine nakon datuma spomenutog u prvom stavku članka 29., Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o primjeni ove Uredbe i prema potrebi predlaže potrebne

izmjene. Države članice Komisiji prosljeđuju sve informacije primjerene za pripremu tog izvještaja, najkasnije šest mjeseci prije isteka tog roka.

Nakon što preda izvještaj, Komisija izvješćuje Europski parlament i Vijeće o primjeni ove Uredbe istodobno s podnošenjem izvještaja o provedbi sustava Eurodac prema članku 24. stavku 5. Uredbe (EZ) br. 2725/2000.

Članak 29.

Ova Uredba stupa na snagu 20. dana od objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ona se primjenjuje na zahtjeve za azil podnesene od prvog dana šestog mjeseca od njenog stupanja na snagu, i od tog dana ona će se primjenjivati na sve zahtjeve za uzimanje u nadležnost ili uzimanje natrag tražitelja azila, bez obzira na datum kada je zahtjev podnesen. Država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil podnesenog prije tog datuma odredit će se u skladu s kriterijima utvrđenim Dublinskom konvencijom.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama skladu s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice.

Sastavljeno u Bruxellesu 18. veljače 2003.

Za Vijeće
Predsjednik
N. CHRISTODOULAKIS